

รายงานการประชุม

คณะกรรมการด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

วันศุกร์ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมปะการัง กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ชั้น ๖ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผู้มาประชุม

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธรรมศักดิ์ ยี่มีน ประธานคณะกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ วิภูษิต มั่นทะจิตร คณะทำงาน
๓. รองศาสตราจารย์ สุชนา ชวนิตย์ คณะทำงาน
๔. รองศาสตราจารย์ มณฑล แก่นมณี คณะทำงาน
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธรรม์ อารังนาวาสวัสดิ์ คณะทำงาน
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขาย วรชนะนันท์ คณะทำงาน
๗. นายศักดิ์อนันต์ ปลาทอง คณะทำงาน
๘. นายนิพนธ์ พงศ์สุวรรณ คณะทำงาน
๙. นายกุลวัชร สกุลรัตน์ คณะทำงาน
๑๐. นายอุกกฤต สตภูมินทร์ คณะทำงาน
๑๑. นางสุรีย์ สตภูมินทร์ คณะทำงาน
๑๒. นายไพฑูล แพนชัยภูมิ คณะทำงาน
๑๓. นาวาเอกประเสริฐศักดิ์ มาลา
ผู้แทนกองทัพเรือ คณะทำงาน
๑๔. นายจตุรเทพ โควินทวงศ์ คณะทำงาน
ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๕. นางวราทิพย์ บัวแก้ว คณะทำงาน
ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
๑๖. นาวาโท พิเชษฐ ปั่วเฮงทรัพย์ คณะทำงาน
ผู้แทนกรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ
๑๗. นายมนต์ชัย ภูสีเขียว คณะทำงาน
ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว
๑๘. นายสิทธิพร เพ็งสกุล คณะทำงาน
ผู้แทนอาจารย์ ดร.มาฆมาส สุทธาชีพ
๑๙. นางสาวกัญจนพร วุฒิวรวงศ์ คณะทำงานและเลขานุการ
๒๐. นางสาวนรรัตน์ จันทรวาสน์ คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี คณะทำงาน
๒. รองศาสตราจารย์ สุวลักษณ์ สาธุนันสพันธ์ คณะทำงาน

๓. รองศาสตราจารย์...

๓. รองศาสตราจารย์ กิติเชษฐ์ ศรีดิษฐ์	คณะทำงาน
๔. รองศาสตราจารย์ อัญชญา ประเทพ	คณะทำงาน
๕. ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
๖. ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวสุนา ขจรวัฒนากุล	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.)
๒. นางสาวสุหทัย ไพโรสานท์กุล	นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ (ทช.)
๓. นางสาวอัญชลี จันทร์คง	นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ (ทช.)
๔. นางณัฐวดี บันติวิวัฒน์กุล	นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ (ทช.)
๕. นางสาวลลิตา ปัจฉิม	นักวิชาการประมงชำนาญการ (ทช.)
๖. นางสาวลัดดาวัลย์ แสงสว่าง	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ (ทช.)
๗. นางชนากานต์ ธรรมวิจารณ์	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ (ทช.)
๘. นางสาวจารุพรรณ สัทธรรมณวงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน (ทช.)
๙. นายชัยมงคล แยมอรุณพัฒนา	นักวิชาการประมง (ทช.)
๑๐. นายปุ่นณวิทย์ แก้วมูล	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ กรมประมง
๑๑. นางสาวสุพรรณิกา ธรรมคล้ายศิริ	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๒. นางสาวจินตนา นักรธรรม	นักวิทยาศาสตร์ทางทะเล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๓. นายพลภัตม์ จิตตะเสนีย์	นักวิทยาศาสตร์ทางทะเล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๔. นางสาวพรพิรุณ โต้ะคำมณี	นักวิชาการประมง กรมประมง
๑๕. นายอภิสิทธิ์ กองพรหม	นักภูมิสารสนเทศ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรมศักดิ์ ยี่มินิ ประธานคณะทำงานด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ภายใต้คณะอนุกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล ได้กล่าวเปิดประชุมฯ และกล่าวถึงการจัดการประชุมวิทยาศาสตร์ทางทะเล ครั้งที่ ๗ ในวันที่ ๒๓-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ ซึ่งยังคงมีกำหนดการจัดงานตามเดิม โดยสามารถส่งบทความในสัปดาห์ก่อนมีนาคม ๒๕๖๓ และหากหน่วยงานหรือองค์กรใดมีกิจกรรมพิเศษ เช่น เสวนานักวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการประชุมกลุ่มย่อย ให้แจ้งคณะผู้จัดงาน เพื่อจะได้มีการปรับกำหนดการประชุมในแต่ละรายการและประมาณการจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมในแต่ละ session

เพื่อจัดเตรียม...

เพื่อจัดเตรียมห้องประชุมให้เหมาะสม นอกจากนี้ ประธานได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุม 2020 Ocean Sciences Meeting ที่เมือง San Diego สหรัฐอเมริกา ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมขนาดใหญ่ มีการส่งบทความและการนำเสนอภาคโปสเตอร์ในการประชุมฯ จำนวนมาก ประมาณ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ เรื่อง จึงเห็นควรให้เป็นแนวทางในการผลักดันให้การประชุมวิทยาศาสตร์ทางทะเลได้รับความสนใจและมีขนาดใหญ่ขึ้น ในอนาคต ๑๐-๒๐ ปีข้างหน้า

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

๒.๑ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งภายใต้ คณะอนุกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒

ฝ่ายเลขาฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ภายใต้คณะอนุกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ และแจ้งเวียนให้คณะกรรมการฯ พิจารณาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีผู้ขอแก้ไขจำนวน ๑ รายคือ นางสุรีย์ สดภูมินทร์ ดังนี้

๑) หน้า ๘ ย่อหน้าที่ ๓

จากเดิม

๑. ขอให้ อส. ส่งรายงานผลการทรัพยากรปะการัง ปี ๒๕๖๒ รูปแบบตาม template ที่ตกลงกับ ทช. ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการสรุปภาพรวมเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรปะการังรายจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๒ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ต่อไป

๒. เห็นควรให้มีการจัดการประชุมเพื่อหารือเรื่องทรัพยากรปะการังรายจังหวัด รวมทั้งเรื่องข้อมูล และ Data Sharing โดยเชิญ อ.ศักดิ์อนันต์ ปลาทอง และนายนิพนธ์ พงศ์สุวรรณ เป็นวิทยากรผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของ ทช. และศูนย์นวัตกรรมอุทยานแห่งชาติและพื้นที่คุ้มครอง และเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้กลุ่มงาน ปะการังของ ทช. เป็นเจ้าภาพในการประชุม”

แก้ไขเป็น

๑. ขอให้ อส. ส่งรายงานผลการทรัพยากรปะการัง ปี ๒๕๖๒ รูปแบบตาม template ที่ตกลงกับ ทช. ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการสรุปภาพรวมเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรปะการังรายจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๒ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ต่อไป

๒. เห็นควรให้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการของ ทช. และ อส. เพื่อร่วมกันจัดทำเป็นสรุปภาพรวมเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรปะการังรายจังหวัด รวมทั้งเรื่องข้อมูล และ Data Sharing โดยเชิญ อ.ศักดิ์อนันต์ ปลาทอง และนายนิพนธ์ พงศ์สุวรรณ เป็นวิทยากร ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของ ทช. และศูนย์นวัตกรรมอุทยานแห่งชาติและพื้นที่คุ้มครอง และเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้กลุ่มงานปะการังของ ทช. เป็นเจ้าภาพในการประชุม

๒) หน้า ๙ ย่อหน้าที่ ๓ ข้อ ๑

จากเดิม

๑. เลือกสำรวจพื้นที่ที่เคยถูกรายงานว่าพบหญ้าทะเลและมีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งหญ้าทะเล

แก้ไขเป็น

๒. เลือกสำรวจพื้นที่ที่มีการรายงานว่า เคยพบหญ้าทะเล ซึ่งเมื่อสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม หญ้าทะเลก็จะกลับมาขึ้นและเติบโตได้อีก

๓) หน้า ๙ ย่อหน้าสุดท้าย ต่อเนื่องไปหน้าที่ ๑๐

ให้วงเล็บเป็นภาษาอังกฤษกำกับการจัดแบ่งกลุ่มตามปัจจัย ดังนี้

จากเดิม

ที่ประชุมเห็นด้วยกับการจัดแบ่งกลุ่มตามปัจจัยดังกล่าว และได้แนะนำให้จัดแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้คือ กลุ่มที่ ๑) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศสูง และภัยคุกคามสูง ให้เป็นกลุ่มเสี่ยงภัย กลุ่มที่ ๒) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศสูง และภัยคุกคามต่ำ ให้เป็นกลุ่มสมดุล ซึ่งสมควรเก็บรักษา กลุ่มที่ ๓) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศต่ำ และภัยคุกคามสูง ให้เป็นกลุ่มวิกฤต และ กลุ่มที่ ๔) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศต่ำ และภัยคุกคามต่ำ ให้เป็นกลุ่มเฝ้าระวัง

แก้ไขเป็น

ที่ประชุมเห็นด้วยกับการจัดแบ่งกลุ่มตามปัจจัยดังกล่าว และได้แนะนำให้จัดแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้คือ กลุ่มที่ ๑) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศสูง และภัยคุกคามสูง ให้เป็นกลุ่มเสี่ยงภัย (Threat) กลุ่มที่ ๒) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศสูง และภัยคุกคามต่ำ ให้เป็นกลุ่มสมดุล (Balance) ซึ่งสมควรเก็บรักษา กลุ่มที่ ๓) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศต่ำ และภัยคุกคามสูง ให้เป็นกลุ่มวิกฤต (Critical) และ กลุ่มที่ ๔) กลุ่มที่มีการให้บริการทางระบบนิเวศต่ำ และภัยคุกคามต่ำ ให้เป็นกลุ่มเฝ้าระวัง (Monitoring)

๔) หน้า ๑๐ ย่อหน้าที่ ๒

จากเดิม

เห็นควรให้ ทช. และ อส. ประชุมหารือกันในการเลือกพื้นที่และเรื่องวิธีการศึกษาในระบบนิเวศหญ้าทะเลให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน.....

แก้ไขเป็น

เห็นควรให้ ทช. และ อส. ประชุมหารือกันในการเลือกพื้นที่เพื่อการติดตามสถานภาพและเรื่องวิธีการศึกษาสำรวจในระบบนิเวศหญ้าทะเลให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน.....

๕) หน้า ๑๑ ย่อหน้าที่ ๑ ข้อ ๑

จากเดิม...

จากเดิม

๑. เนื่องจากคู่มือมี ๒ ระดับ ซึ่งฉบับนี้มีเนื้อหาที่เป็นคู่มือเบื้องต้นเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะชน.....

แก้ไขเป็น

๑. ควรแยกคู่มือออกเป็น ๒ เล่ม โดยมีระดับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน โดยฉบับแรกนี้มีเนื้อหาที่เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะชน.....

มติที่ประชุม รับทราบและรับรองรายงานการประชุมโดยไม่มีข้อแก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ผลการหารือแนวทางการสำรวจและการเข้าถึงข้อมูลของงานระบบนิเวศปะการังและหญ้าทะเลของ อส. และ ทช.

ฝ่ายเลขาฯ นำเสนอผลการประชุมร่วมกันระหว่างกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมพะยูน ชั้น ๘ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อหารือเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสถานีสำรวจแนวปะการัง เพื่อความเหมาะสมกับพื้นที่สำรวจ สถานการณ์ปัจจุบัน และการดำเนินงาน ซึ่งที่ประชุมได้มีข้อสรุป ให้แต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่นำเรื่องนี้กลับไปทบทวนเพื่อสรุปจำนวนและพื้นที่สถานีสำรวจแนวปะการังใหม่ และนำเสนอคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติต่อไป โดยมีกรอบเหตุผลในการพิจารณาลดและเพิ่มสถานีสำรวจ ดังนี้

๑. ไม่กระทบกับการรายงานสถานการณ์ทรัพยากรปะการังรายจังหวัด

๒. ความสำคัญของพื้นที่

- ขนาดของพื้นที่แนวปะการัง
- ความสมบูรณ์ของแนวปะการัง
- การใช้ประโยชน์และภัยคุกคาม

๓. จุดที่เป็นตัวแทนของพื้นที่

- เป็นจุดที่มีลักษณะสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงกัน ให้เลือกจุดใดจุดหนึ่ง

๔. ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

- ภัยจากความหนาแน่นของการท่องเที่ยว เช่น ความเสี่ยงจากการสัญจรของเรือ
- ความลึกน้ำในพื้นที่

๕. พื้นที่ที่ไม่มีความสำคัญ เช่น พื้นที่ขนาดเล็ก ปะการังไม่สมบูรณ์ ไม่มีการใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยว สภาพพื้นที่แนวปะการังเปลี่ยนไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีความเห็นว่าการกำหนดสถานีสำรวจใหม่ ควรมีการประเมินผลเพื่อกำหนดสถานีที่เหมาะสมทุกระยะเวลา ๕ ปี เพื่อให้เป็นตัวแทนของสถานภาพปะการังที่ถูกต้อง

๓.๒ สถานีติดตามสถานภาพแนวปะการังเป็นประจำในวงรอบปี ของ อส. และ ทช.

ฝ่ายเลขานุการ นำเสนอผลการประชุมร่วมกันระหว่างกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมพะยูน ชั้น ๘ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เกี่ยวกับการกำหนดสถานีสำรวจใหม่ตามกรอบเหตุผลในการพิจารณาและเพิ่มสถานีสำรวจตามหัวข้อ ๓.๑ ที่ให้เริ่มนำไปใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ซึ่งสามารถสรุปรายการที่ได้รับการปรับแล้ว คือ สถานีสำรวจจากเดิมจำนวน ๔๔๕ สถานี ลดลงเหลือจำนวน ๓๗๗ สถานี (ในจำนวนนี้เป็นสถานีเพิ่มใหม่ ๓๑ สถานี และลดจำนวนสถานีเดิม ๔๔ สถานี) โดยอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน ๑๖๗ สถานี และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๒๑๐ สถานี รายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

หน่วยงานรับผิดชอบ		สถานีสำรวจ			
ลำดับที่	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	เดิม	ใหม่	เพิ่มขึ้น	ตัดออก
๑	ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก	๕๖	๒๔	-	๓๒
๒	ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนบนฝั่งตะวันออก		๒๗	๒๗	-
๓	ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนบนฝั่งตะวันตก		๘	๘	-
๔	ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนกลาง	๗๔	๔๙	-	๒๕
๕	ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง	๑๒	๖	-	๖
๖	ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทะเลอันดามันตอนบน	๕๑	๔๖	๓	๘
๗	ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทะเลอันดามันตอนล่าง		๘	๒	๒
	รวม	๑๙๓	๑๖๘	๔๐	๗๑
ลำดับที่	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	เดิม	ใหม่	เพิ่มขึ้น	ตัดออก
๑	ศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติทางทะเล ที่ ๑ จังหวัดชุมพร	๕๐	๕๑	๑	-
๒	ศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติทางทะเล ที่ ๒ จังหวัดภูเก็ต	๗๑	๕๕	-	๑๖
๓	ศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติทางทะเล ที่ ๓ จังหวัดตรัง	๗๘	๗๔	๑๓	๑๗
๔	ศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติทางทะเล ที่ ๔ จังหวัดตราด	๕๓	๓๐	๘	๓๑
	รวม	๒๕๒	๒๑๐	๒๒	๖๔

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ในการสำรวจ ซึ่งในช่วงต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ว่า อส. ได้ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายอื่นของงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปพลางก่อน สำหรับการสำรวจ จำนวน ๗๖ สถานี แต่ยังไม่ครบจำนวนตามเป้าหมาย จึงขอใช้งบประมาณดำเนินการปกติในปี ๒๕๖๓ เพิ่มเติม ซึ่งยังไม่ได้รับการอนุมัติ และสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ก็ยังคงเป็นที่กังวลใจสำหรับงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการสำรวจ เนื่องจากการเสนอของงบประมาณภายใต้กิจกรรมติดตาม

ทรัพยากรทางทะเลสำหรับการสำรวจปะการังตามที่ได้วางแผนไว้ ยังคงไม่ได้รับการจัดสรร แต่อย่างไรก็ดี ที่ประชุม มีความเห็นว่า อส. อาจใช้ช่องทางการเสนอเรื่องนี้เข้าคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ให้รับทราบปัญหาเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งขอความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการสนับสนุนกำลังคนที่จำเป็นต้องใช้ในการสำรวจปะการัง เพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมาย

มติที่ประชุม ๑. คณะทำงานฯ เห็นชอบในการปรับสถานะสำรวจตามที่ได้พิจารณากำหนดขึ้นใหม่ แต่ให้คงดำเนินการตามสถานะเดิมไประยะหนึ่งก่อนที่จะนำไปใช้ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. คณะทำงานฯ ขอให้ฝ่ายเลขาฯ นำปัญหาการสำรวจแนวปะการังในเขตอุทยานฯ ที่ไม่บรรลุเป้าหมายเนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุน เข้าที่ประชุมคณะกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ตามลำดับ เพื่อทราบและแก้ปัญหาต่อไป

๓.๓ สถานีติดตามสถานภาพแหล่งหญ้าทะเลเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งประจำปี

ฝ่ายเลขาฯ ได้รายงานผลการหารือร่วมกันของผู้ดำเนินการศึกษาวิจัยระบบนิเวศหญ้าทะเลและคณะทำงานด้านระบบนิเวศฯ ในการกำหนดเกณฑ์ในการเลือกสถานีในการศึกษาติดตามสถานภาพแหล่งหญ้าทะเลเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งประจำปี และประกอบการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการแหล่งหญ้าทะเลที่เป็นรูปธรรมในการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยการกำหนดเกณฑ์เพื่อพิจารณาจากปัจจัยด้านคุณค่าของการให้บริการทางระบบนิเวศ (ecosystem services) และปัจจัยด้านภัยคุกคาม (threats) ของแหล่งหญ้าทะเล สามารถแบ่งแหล่งหญ้าทะเลออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

- ๑) กลุ่มเฝ้าระวัง นิเวศบริการมีค่าต่ำ และภัยคุกคามมีค่าต่ำ
- ๒) กลุ่มสมดุล นิเวศบริการมีค่าสูง แต่ภัยคุกคามมีค่าต่ำ
- ๓) กลุ่มวิกฤต นิเวศบริการมีค่าต่ำ และภัยคุกคามมีค่าสูง
- ๔) กลุ่มเสี่ยงภัย นิเวศบริการมีค่าสูง และภัยคุกคามมีค่าสูง

ซึ่งคราวประชุมที่ผ่านมา คณะทำงานด้านระบบนิเวศฯ มีความเห็นให้มีการกำหนดจุดถาวรจากการจัดกลุ่มจากปัจจัยด้านคุณค่าของการให้บริการทางระบบนิเวศ และปัจจัยด้านภัยคุกคาม โดยมีความเห็นสมควรให้ความสำคัญกับกลุ่มวิกฤต และเสี่ยงภัยเป็นอันดับแรก ในการดำเนินการสำรวจติดตามสถานภาพแหล่งหญ้าทะเลเป็นประจำทุกปี เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสถานภาพของแหล่งหญ้าทะเลที่เป็นตัวแทนของแหล่งหญ้าทะเลของประเทศไทยทั้งหมด

ผลการหารือเบื้องต้น ได้เลือกพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลที่อยู่ในกลุ่มวิกฤต/เสี่ยงภัย ซึ่งมีแหล่งหญ้าทะเลแพร่กระจายอยู่จำนวน ๒๔ แห่ง ได้แก่ ระนอง (เกาะพะยาม), พังงา (ทับละมุ), ภูเก็ต (เกาะโหลน-อ่าวฉลอง), กระบี่ (อ่าวน้ำเมา), ตรัง (เกาะลิบง), สตูล (ปากบารา), เพชรบุรี (หาดสำราญ), ชลบุรี (อ่าวเตยงาม และหาด

อากาศ), ระยอง (อ่าวมะขามป้อม และปากน้ำประแสร์), จันทบุรี (อ่าวคู้งกระเบน), ตราด (เกาะกูด, เกาะหมาก, เกาะช้าง และเกาะกระดาด), ประจวบคีรีขันธ์ (อ่าวคั่นกระได), ชุมพร (อ่าวทุ่งคา-สวี), สุราษฎร์ฯ (อ่าวบ้านดอน และอ่าวพุมเรียง เกาะสมุย), นครศรีธรรมราช (เกาะท่าไร่), พัทลุง (แหลมจาก), สงขลา (บ้านบ่อปราบ), ปัตตานี (อ่าวปัตตานี) และ นราธิวาส (คลองตากใบ) โดยจะมีการสำรวจติดตามประจำทุกปีจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี จากการหารือระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) กับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) ในการแบ่งพื้นที่เพื่อสำรวจติดตามสถานภาพแหล่งหญ้าทะเลเป็นประจำทุกปี ในส่วนที่อยู่ภายในเขตอุทยานฯ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมพะยูน ชั้น ๘ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทำให้ทราบว่า เนื้อที่หญ้าทะเลประมาณร้อยละ ๗๐ ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ อส. ซึ่งมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ ศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติที่ ๑ (ชุมพร) ที่ ๒ (ภูเก็ต) ที่ ๓ (ตรัง) และที่ ๔ (ตราด) ซึ่งที่ผ่านมาศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติได้ดำเนินการตรวจสอบสถานภาพหญ้าทะเลในพื้นที่รับผิดชอบไว้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานบ้างแล้ว โดยใช้วิธีการในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับ ทช. เช่น แหล่งหญ้าทะเลบริเวณหมู่เกาะระนอง แหลมสน อ่าวพังงา ท่าฉัตรชัย หาดนพรัตน์ธารา เกาะลันตา อ่าวบุญคง อ่าวขาม หาดหยงหล้า-เกาะมุกด์ หาดเจ้าไหม เกาะลิดีหมู่เกาะช้าง เกาะเสม็ด หมู่เกาะชุมพร หมู่เกาะอ่างทอง และหาดขนอม เป็นต้น ซึ่งไม่ได้ติดตามเป็นประจำทุกปี แต่ในอนาคต อส. ยินดีสำรวจและติดตามแหล่งหญ้าทะเลที่อยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่อาจมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่จะได้รับจัดสรรสำหรับการสำรวจ และขอให้ ทช. จัดฝึกอบรมวิธีการสำรวจและติดตามสถานภาพแหล่งหญ้าทะเลให้เจ้าหน้าที่ของ อส. เพื่อให้การสำรวจเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ที่ประชุมคณะทำงานด้านระบบนิเวศฯ มีความเห็นว่า เนื่องจากพื้นที่หญ้าทะเลส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานฯ ถึงร้อยละ ๗๐ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของงบประมาณ โดย อส. ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อาจขอใช้งบประมาณจากเงินรายได้ของ อส. ในการปฏิบัติงาน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ใช้งบประมาณจากงบปกติ ทั้งนี้ ขอให้ ทช. ส่งรายชื่อแหล่งหญ้าทะเลที่ต้องการให้ อส. สำรวจ เพื่อจัดทำรายละเอียดค่าของงบประมาณดังกล่าว

ที่ประชุมคณะทำงานด้านระบบนิเวศฯ มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งประจำปี ว่า ให้จัดทำคำอธิบายแนวโน้ม และเนื้อที่ให้ชัดเจน ตัวอย่างเช่น การให้คำจำกัดความแนวโน้มของสถานภาพแหล่งหญ้าทะเล ในกรณีที่เคยพบแหล่งหญ้าทะเลในอดีต แต่ปีอ้างอิง (ปีล่าสุด) กับปีปัจจุบันยังคงไม่พบ ควรใช้คำว่า “คงที่” พร้อมทั้งระบุในหมายเหตุว่า “เคยพบในอดีต” ไม่ควรใช้คำว่า “เสื่อมโทรมลง” และควรอธิบายสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง หากไม่พบเป็นระยะเวลา ๒ – ๓ ปี ก็ควรเลิกสำรวจติดตามในแหล่งดังกล่าว นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ มีความเห็นให้ปรับปรุงขอบเขตแหล่งหญ้าทะเลให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งขอให้นำองค์ความรู้เกี่ยวกับหญ้าทะเลส่งเสริมชุมชนในการอนุรักษ์แหล่งหญ้าทะเล และดำเนินการตามแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติต่อไป

มติที่ประชุม ขอให้ นำเสนอรายชื่อสถานี่แหล่งหญ้าทะเลทั้งหมดและจัดเป็นกลุ่มๆ โดยเฉพาะที่อยู่ในกลุ่มวิกฤต/เสี่ยงภัย จำนวน ๒๔ แห่ง ที่จะดำเนินการสำรวจติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ที่มีความถูกต้องและชัดเจนอีกครั้ง พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบของแนวโน้มที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งประจำปี ต่อที่ประชุมคณะทำงานด้านระบบนิเวศฯ ครั้งต่อไป

๓.๔ การอบรมเชิงปฏิบัติการและจัดทำคู่มือการเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตหน้าดินเพื่อการศึกษาระบบนิเวศชายหาด

ฝ่ายเลขาฯ ได้รายงานผลการดำเนินการในเรื่องการศึกษาระบบนิเวศชายหาดของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ผ่านมาว่า ยังไม่มีการศึกษาระบบนิเวศอย่างจริงจัง เนื่องจากขาดบุคลากรและแนวทางในการดำเนินการ ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงตั้งเป้าหมายการริเริ่มศึกษาระบบนิเวศชายหาดอย่างเป็นระบบ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อตอบสนองภารกิจการดำเนินงานในการศึกษาระบบนิเวศชายหาด ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เลือกพื้นที่ในการศึกษาสำรวจระบบนิเวศชายหาด ๙ หาด โดยมีที่มาและความสำคัญในการเลือกพื้นที่สำรวจ ดังนี้

- ๑) หาดอ่าวตากวน (ขวา) จ.ระยอง
  - เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการก่อสร้างท่าเรือบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม
- ๒) หาดด้านซ้ายของพื้นที่ก่อสร้าง จ.ระยอง
  - เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการก่อสร้างท่าเรือบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม
- ๓) หาดปากทะเล จ.เพชรบุรี
  - พบนกอพยพใกล้สูญพันธุ์
  - มีหอยเฉพาะถิ่น (ซึ่งไม่พบในพื้นที่อื่น)
  - เป็นระบบนิเวศรอยต่อระหว่างหาดทรายกับหาดโคลนของอ่าวไทย
- ๔) หาดนวล (เกาะล้าน) จ.ชลบุรี
  - เป็นหาดมีความเป็นธรรมชาติสูง
  - มีเต่าขึ้นวางไข่ ควรแก่การศึกษาเพื่อปกป้องพื้นที่อนุรักษ์โดยชุมชนมีส่วนร่วม
- ๕) หาดสะพลี จ.ชุมพร
  - เป็นหาดที่สะอาดที่สุดในประเทศ
  - เป็นแหล่งอนุรักษ์ปูลม
- ๖) หาดบ้านสวนกง อ.จะนะ จ.สงขลา
  - เป็นพื้นที่ที่ในอนาคต มีแผนจะก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกสงขลา แห่งที่ ๒
  - เป็นชายหาดที่พบหอยเสียบ ซึ่งเป็นหอยประจำถิ่นให้ชาวบ้านได้หาเพื่อบริโภค/จำหน่าย

- เป็นพื้นที่ที่พบจักจั่นทะเล ซึ่งเป็นตัวชี้วัดแสดงถึงระบบนิเวศชายหาดที่สะอาด (ศึกษาเชิงลึกถึงชนิด)

๓) หาดเขาดันหยงบ้านต้อลาขอปาลัส ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส

- เป็นพื้นที่ที่มีรายงานว่า เคยเป็นแหล่งขึ้นวางไข่ของเต่าตนุ

- เป็นพื้นที่ชายฝั่งที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง เครือข่ายประมงมีความเข้มแข็ง เน้นการทำ

ประมงพื้นบ้าน

- พื้นที่ใกล้เคียงด้านทิศเหนือ พบการกัดเซาะชายฝั่ง มีโครงสร้างกำแพงกันคลื่น (seawall) และพื้นที่ด้านทิศใต้ พบโครงสร้าง Jetty ขณะนี้เว้นแต่พื้นที่หาดเขาดันหยง ที่ยังคงสภาพธรรมชาติไว้ ไม่ถูกกัดเซาะ

๔) หาดคลองสนต.บ่อหิน อ.สิเกา จ.ตรัง

- มีแผนปี ๖๒-๖๓ ของกรมเจ้าท่าจะทำงานสำรวจออกแบบและจัดทำรายงาน EIA โครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

- บริเวณนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ที่เพิ่งเปิดตัวได้ไม่นาน หลังจากมีการพัฒนาถนนทางเข้าไปจนถึงบริเวณชายหาด (ประโยชน์จะเป็นฐานข้อมูลก่อนและหลังการสร้างเขื่อนกันคลื่น หรือ อาจใช้เป็นเหตุผลไม่ให้เกิดการสร้างเขื่อนกันคลื่น รวมทั้งผลกระทบจากการท่องเที่ยว)

๕) หาดเขาหลัก - แหลมปะการัง จ.พังงา

- เป็นบริเวณที่มีการศึกษาโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะบริเวณเขาหลัก และการเสริมทรายบริเวณหาดบางเนียง

- บริเวณใกล้เคียงเป็นพื้นที่วางไข่เต่าทะเล เช่น เต่ามะเฟือง ซึ่งหากสร้างแล้วอาจเกิดผลกระทบกับโครงสร้างหาดได้ เนื่องจากแนวการศึกษาความยาวชายหาดมากกว่า ๑๐ กิโลเมตร

ทั้งนี้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการวิธีการศึกษาและเก็บตัวอย่างความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศชายหาด ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมแสงสวรรค์ และบริเวณพื้นที่ชายหาดเขาหลัก-แหลมปะการัง จังหวัดพังงา โดยเป็นการฝึกปฏิบัติในภาคสนาม ซึ่งมีเนื้อหาการฝึกปฏิบัติ ได้แก่ แนวคิดวิธีการเลือกพื้นที่และกำหนดจุดในการเก็บตัวอย่าง วิธีการเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตในชายหาดและการเก็บข้อมูลลักษณะทางกายภาพที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การกำหนดพารามิเตอร์ที่ต้องทำการเก็บข้อมูล (ด้านชีวภาพและกายภาพ) วิธีการเก็บข้อมูล/ตัวอย่าง (อุปกรณ์ที่ใช้ ปริมาณ จำนวนซ้ำ ความถี่) และความละเอียดของลำดับทางอนุกรมวิธานในการจำแนกชนิดของสัตว์แต่ละประเภท โดยได้เชิญ รศ.ดร. มณฑล แก่นมณี อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นที่ปรึกษาและวิทยากรของโครงการดังกล่าว

ที่ประชุมฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการเก็บตัวอย่างของมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีการศึกษาและเก็บตัวอย่างสัตว์บริเวณชายหาดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ อาจจะใช้เป็นแนวทางได้ แต่อย่างไรก็ดี รศ.ดร. มณฑล

แก่นมณี อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำคู่มือการเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตหน้าดิน ซึ่งหากดำเนินการแล้วเสร็จจะนำเข้าสู่ที่ประชุม เพื่อร่วมกันพิจารณาให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุง เพื่อให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและผู้สนใจศึกษาได้นำไปใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้เสนอพื้นที่ที่ควรทำการสำรวจเพิ่มเติม เนื่องจากเป็นแหล่งอาศัยของสิ่งมีชีวิตเฉพาะถิ่นที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลง และหาที่มีมีการเปลี่ยนแปลงสภาพหาดดั้งเดิม ดังนี้

- ๑) จ.ชลบุรี ได้แก่ หาดบางแสน มีหอยเสียบ และหาดจอมเทียน (พัทยา) มีการเติมทรายชายหาด
- ๒) จ.ประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ หาดหัวกอ และหาดคลองวาฬ เนื่องจากพบจักจั่นทะเล
- ๓) จ.สงขลา ได้แก่ หาดจะนะ หาดชลาทัศน์ หาดสทิงพระ เป็นบริเวณที่เคยสำรวจพบจักจั่นทะเล ซึ่งหาดบางแห่งมีการเติมทรายชายหาด โดยเฉพาะหาดสทิงพระ พบ Tar ball จำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อจักจั่นทะเล
- ๔) จ.ภูเก็ต ได้แก่ หาดไม้ขาว พบจักจั่นทะเล

มติที่ประชุม การประชุมคณะกรรมการด้านระบบนิเวศฯ ครั้งต่อไป ควรมีประเด็นเพื่อหารือเกี่ยวกับวิธีการศึกษา/ขั้นตอนการเก็บตัวอย่าง รวมถึงการกำหนดสถานีศึกษา เพื่อกำหนดจุดสำรวจติดตามสถานภาพในระยะยาวต่อไป

๓.๕ การฟื้นฟูแนวปะการังโดยการปลูกเพื่อเสริมพื้นที่แนวปะการังธรรมชาติ

ฝ่ายเลขาฯ ได้รายงานผลการฟื้นฟูปะการังและแนวทางการดำเนินการต่อไปของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งว่า การปลูกเพื่อฟื้นฟูปะการังที่ผ่านมาเกิดความเสียหายเนื่องจากการความผิดพลาดของผู้ปลูก (Human error) เช่น ไม่ขีดพื้นหรือผสมกาวไม่ได้จึงทำให้หลุดง่าย อย่างไรก็ตาม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้วางแผนการจัดฝึกอบรมภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพนักดำน้ำเพื่อการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล สำหรับผู้ที่เข้าร่วมโครงการปลูกปะการังกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ต้องผ่านการฝึกอบรมดังกล่าวก่อน ทั้งนี้ ได้วางแผนการจัดฝึกอบรมสำหรับสำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๑-๗ แห่งละ ๒ ครั้งต่อปี อย่างต่อเนื่องทุกปี

สำหรับการเลือกพื้นที่ในการฟื้นฟูมีความเหมาะสมแล้ว และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ระหว่างดำเนินการปลูกซ่อมในพื้นที่ดังกล่าว

มติที่ประชุม รับทราบ และเสนอให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟูแนวปะการัง ดังนี้

๑. การติดตามประเมินผลการฟื้นฟู ควรกำหนดผลสำเร็จ โดยใช้อัตราการรอดตายที่มีตัวชีวิต ๗๐% ซึ่งมีกองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเป็นผู้ดำเนินการ และสำหรับการติดตามเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่เข้ามาอาศัยควรมอบหมายให้สถาบันวิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นผู้ดำเนินการ

รวมทั้งพิจารณาแนวทางปรับแก้วิธีการดำเนินงานในอนาคตควรเพื่อลดผลกระทบของปะการังในพื้นที่เดิมที่ตายลง อันมีสาเหตุมาจากการย้ายปลูกปะการังชนิดอื่นทดแทนในพื้นที่ รวมทั้งแนวปะการังสมบูรณ์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

๒. การจัดลำดับความสำคัญเพื่อเลือกพื้นที่ในการปลูกปะการังเสริม ควรกำหนดจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการในพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย เช่น กรณีที่ปะการังได้รับความเสียหายจากการถูกรื้อถอน และกรมนาฯ ขณะการฟุ้งร้องคดีก่อนเป็นลำดับแรก อย่างไรก็ตาม หากไม่ได้รับการพิจารณางบประมาณที่ได้รับจากการชนะคดีในส่วนนี้ ก็ขอให้พิจารณาใช้งบปกติฟื้นฟูปะการังในพื้นที่ดังกล่าวเป็นอันดับแรก โดยมีคำแนะนำให้ปลูก ๑ กิ่ง/ตารางเมตร เป็นอย่างน้อย

๓.๖ ความก้าวหน้าในการจัดทำแนวปฏิบัติราชการแผนแม่บทปะการังแห่งชาติ

ฝ่ายเลขาฯ ให้ข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับความเป็นมาและความก้าวหน้าในการจัดทำแผนแม่บทปะการังแห่งชาติ ดังนี้

การจัดทำแผนแม่บททรัพยากรปะการังในประเทศไทยดำเนินการครั้งแรกเมื่อประมาณปี ๒๕๒๗ โดยใช้มาจนถึงปี ๒๕๓๕ แต่หลังจากนั้นก็ไม่มีดำเนินการต่อแต่อย่างใด ปัจจุบันยังไม่มีแผนแม่บทหรือแผนปฏิบัติการจัดการทรัพยากรปะการังของประเทศไทยที่มีรายละเอียด เพื่อให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางจัดทำงบประมาณเพื่อดำเนินการอย่างชัดเจน มีเพียงกรอบแผนสำหรับดำเนินการในภาพรวมอย่างกว้าง ๆ หรือแผนเฉพาะด้านในบางเรื่องภายใต้แผนยุทธศาสตร์และปฏิรูปประเทศ ๒๐ ปี เท่านั้น เช่น ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจทางทะเล และระบบนิเวศทางทะเล โดยมีการกำหนดเป้าหมายทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรปะการังไว้หลายเป้าหมาย หนึ่งในเป้าหมายคือการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรปะการังของประเทศไทย

ที่ประชุมคณะทำงานด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ขอให้สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สทช.) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ปัจจุบันคือ กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนแม่บทแนวปะการังระดับชาติ ทั้งนี้กองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ได้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรปะการังของประเทศไทย (แผนปฏิบัติการ ๕ ปี) มีการลงนามในสัญญาจ้าง เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ระยะเวลาดำเนินงาน ๒๐๐ วัน โดยสิ้นสุดสัญญาจ้างในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีรายละเอียดของงานสรุปดังนี้

๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรปะการังซึ่งจะต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนปฏิรูปประเทศ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ศึกษาทบทวนและรวบรวมข้อมูลแผนแม่บทปะการังของประเทศที่เคยดำเนินการที่ผ่านมา

๓. ต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด เช่น กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัยด้านปะการัง ผู้ประกอบการประมง ผู้ประกอบการท่องเที่ยว เป็นต้น

๔. เสนอร่างแผนผ่านคณะทำงานระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อเสนอคณะกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล เพื่อให้ความเห็นประกอบในการจัดทำร่างแผนฉบับสมบูรณ์

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ เกณฑ์การคิดคำนวณค่าเสียหายที่เกิดจากการทำลายพื้นที่แนวปะการัง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ฝ่ายเลขาฯ ได้กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดทำเกณฑ์การคิดคำนวณค่าเสียหายที่เกิดจากการทำลายพื้นที่แนวปะการัง ดังนี้

ที่ผ่านมาได้มีการกระทำความผิดอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรปะการัง เช่น เรือชนหรือเกยตื้นในแนวปะการัง การชะล้างหน้าดินจากโครงการพัฒนาแนวชายฝั่ง การทำประมงและการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อแนวปะการัง เช่น การเหยียบย่ำปะการัง การทิ้งสมอเรือ การวางอวนล้อมแนวปะการัง ฯลฯ โดยทราบผู้กระทำความผิดชัดเจน และได้ดำเนินคดีความต่อผู้กระทำความผิดและเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรปะการัง ซึ่งการเรียกร้องค่าเสียหายที่ผ่านมายังไม่มีเกณฑ์การคิดคำนวณค่าเสียหายต่อแนวปะการังที่ชัดเจน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงได้มีคำสั่งคณะกรรมการด้านวิชาการเพื่อการศึกษา วิเคราะห์รูปแบบการประเมินความเสียหายที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของบุคคลและกิจกรรมทางทะเลเพื่อประกอบการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ ๑๐/๒๕๖๑ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรปะการัง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรปะการังจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และมีการจัดประชุม เรื่อง การประเมินมูลค่าของความเสียหายต่อทรัพยากรปะการัง เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมปะการัง สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับแนวทางการประเมินมูลค่าของความเสียหายต่อทรัพยากรปะการัง โดยมีหลักเกณฑ์การคิดคำนวณค่าเสียหายที่เกิดจากการทำลายพื้นที่แนวปะการังของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังนี้

การประเมินมูลค่าของความเสียหายต่อทรัพยากรปะการัง จะใช้มูลค่าต้นทุนทดแทนจากการฟื้นฟูปะการัง (Replacement cost: R) จนกว่าแนวปะการังนั้นๆ จะฟื้นคืนกลับสภาพเดิม และรวมค่าเสียโอกาสต่างๆ (Opportunity value: O) เช่นโอกาสที่ใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว การประมง และอื่นๆ ทั้งทางตรง ทางอ้อม หรือเพื่อใช้ในอนาคต ที่แนวปะการังนั้นสูญเสียความสามารถในนิเวศบริการไปในช่วงระยะเวลาหนึ่ง นอกจากนั้น

มูลค่าการชดเชยจะรวมค่าดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (Operation cost: C) ในส่วนของการสำรวจประเมินความเสียหายของแนวปะการังที่เกิดขึ้น รวมถึงค่าดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนี้

$$\text{มูลค่าของความเสียหายต่อทรัพยากรปะการัง} = R + O + C$$

โดยมีหลักคำนวณดังนี้

๑. มูลค่าต้นทุนฟื้นคืน (replacement cost: R) คำนวณจากต้นทุนทั้งหมดที่ใช้เพื่อฟื้นฟูปะการังจนกลายเป็นแนวปะการังที่มีสภาพสมบูรณ์ดังเดิมสามารถคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{ค่าต้นทุนทดแทนจากการฟื้นฟูแนวปะการัง (R)} = \text{๓A(I+M)}$$

A: ขอบเขตของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด (เป็นตารางเมตร)

I: ต้นทุนการปลูกปีแรก (บาท/ตารางเมตร)

M: ค่าติดตามซ่อมแซมและดูแลคิดจากร้อยละ ๑๐ ของต้นทุนปลูกปีแรกเป็นเวลาต่อเนื่องเป็นเวลา ๑๐ ปีจนกว่าปะการังฟื้นคืนสภาพเดิม

$$M = (I \times ๑๐\%) \times (RP-๑) \text{ (บาท/ ตารางเมตร)}$$

RP = ข้อมูลการฟื้นฟูภาคสนามบริเวณเกาะไม้ท่อนจังหวัดภูเก็ตปะการังใช้เวลา

๑๐ ปีจึงจะฟื้นคืนกลับสภาพเดิม (ค่าติดตามไม่รวมปีแรกดังนั้นจึงต้องลบ ๑)

หมายเหตุ พื้นที่ฟื้นฟูต้องชดเชยเป็น ๓ เท่าเพื่อชดเชยอัตราการตาย

๒. ค่าเสียโอกาสต่างๆ (Opportunity value: O) เช่นโอกาสที่ใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว การประมง และอื่นๆ ทั้งทางตรง ทางอ้อม หรือเพื่อใช้ในอนาคต ที่แนวปะการังนั้นสูญเสียความสามารถในนิเวศบริการไปในช่วงระยะเวลาหนึ่งรวมถึงความเสียโอกาสการคงอยู่ เพื่อเก็บไว้ให้ลูกหลาน

$$\text{ค่าเสียโอกาสต่างๆ ที่แนวปะการังนั้นสูญเสียความสามารถในนิเวศบริการต่างๆ ไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง} \\ (O) = O_{d๑} + O_{i๑} + O_{o๑} + O_{e๑} + O_{b๑} + \dots + O_{dx} + O_{ix} + O_{ox} + O_{ex} + O_{bx}$$

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันทางกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้พิจารณาเฉพาะค่าเสียโอกาสที่มีข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนคือ

๒.๑ ค่าเสียโอกาสเพื่อจะใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวในอนาคต โดยในปีแรกที่แนวปะการังถูกทำลายเสียหาย ความสามารถด้านนันทนาการท่องเที่ยวของแนวปะการังดังกล่าวจะสูญเสียหรือลดลงไป

ส่งผลให้โอกาสเพื่อที่จะเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่แนวปะการังนั้น ๆ เพื่อการท่องเที่ยวในอนาคตสูญเสียไปช่วงระยะเวลาหนึ่งจนกว่าแนวปะการังจะมีการฟื้นฟูกลับคืนสภาพเดิม ทั้งนี้ แนวปะการังแต่ละพื้นที่มีลักษณะ/โครงสร้างที่แตกต่างกัน มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวจึงแตกต่างกันเป็นมูลค่าเฉพาะพื้นที่ กรณีเกิดความเสียหายต่อแนวปะการังในพื้นที่ต่างๆ สามารถใช้มูลค่าการใช้ประโยชน์แนวปะการังในเขตอุทยานแห่งชาติต่างๆที่ตั้งใกล้เคียงเทียบเคียงกับแนวปะการังที่เสียหายในพื้นที่นั้นๆเทียบแทนมูลค่าเสียโอกาสเพื่อที่ใช้ประโยชน์แนวปะการังนั้นๆ ในอนาคต

๒.๒ มูลค่าการเสียโอกาสที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ (non-use value) แสดงถึงมูลค่าที่คนในสังคมต้องการให้ทรัพยากรปะการังยังคงดำรงอยู่ในอนาคต แม้ว่าจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แต่ต้องการอนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลาน โดยเมื่อปะการังถูกทำลาย จะส่งผลให้แนวปะการังนั้นๆ เสียโอกาสที่คนในสังคม หรือลูกหลานจะได้ใช้ประโยชน์ในอนาคต จนกว่าแนวปะการังจะมีการฟื้นฟูกลับคืนสภาพเดิม

๓. ค่าดำเนินการต่างๆ (Operation cost: C) เป็นค่าใช้จ่ายของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่เกี่ยวข้องในส่วนของ การสำรวจและประเมินความเสียหายของแนวปะการัง และค่าดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายที่เกิดขึ้นจริง

ที่ประชุมคณะทำงานด้านระบบนิเวศฯ มีความเห็นว่า การคำนวณค่าความเสียหายโดยวัดจากขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบเป็นการคำนวณโดยไม่ได้คำนึงถึงระดับความเสียหายที่มีต่อทรัพยากรปะการัง ทั้งนี้ มีการยกตัวอย่างกรณีการฟื้นฟูป่าไม้ จะเรียกร้องตามจำนวนพื้นที่ที่ความเสียหาย ขอให้ทางกรม ทช. ศึกษาการเรียกร้องค่าเสียหายของกรมป่าไม้กรณีความเสียหายที่เกิดจากไฟป่าเป็นแนวทาง และมีข้อเสนอแนะว่าการคิดคำนวณพื้นที่ความเสียหายของแนวปะการังควรใช้หน่วยต่อตารางเมตร เช่นเดียวกับหน่วยในการประเมินมูลค่าความเสียหาย

มติที่ประชุม เห็นชอบกับวิธีการคำนวณค่าเสียหายที่เกิดจากการทำลายพื้นที่แนวปะการัง ที่มาจากมูลค่าต้นทุนฟื้นคืน (replacement cost: R) ค่าเสียโอกาสต่างๆ (Opportunity value: O) และค่าดำเนินการต่าง ๆ (Operation cost: C) ดังวิธีการคำนวณที่เสนอข้างต้นเพื่อใช้ในขบวนการฟ้องร้องต่อไป และให้ฝ่ายเลขาฯ นำเรื่องนี้เข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อขอความเห็นชอบเกณฑ์การคิดคำนวณค่าเสียหายที่เกิดจากการทำลายพื้นที่แนวปะการัง ต่อไป

๔.๒ กรอบแนวทางการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรปะการังของประเทศไทย

ผศ.ดร. ธรรมศักดิ์ ยี่มิน อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นผู้รับจ้างจัดทำร่างแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรปะการังของประเทศไทย นำเสนอแผนขั้นตอนการดำเนินงานโครงการจัดทำร่างแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรปะการังของประเทศไทย ประกอบไปด้วย ๓ ขั้นตอนหลัก ได้แก่

๑. การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

๑.๑ เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลแผนบริหารจัดการทรัพยากรปะการัง ที่สอดคล้อง เชื่อมโยงกับแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาประกอบเป็นข้อมูลความเชื่อมโยง ความสอดคล้องกับแผนงาน เหล่านั้น พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการรวบรวมข้อมูล

๑.๒ ศึกษา ทบทวน และรวบรวมข้อมูลแผนแม่บทปะการังของประเทศที่เคยดำเนินการ ที่ผ่านมาหรือแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีการดำเนินการในปัจจุบัน และที่จะดำเนินการในอนาคต เพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งภายใต้การจัดทำร่างแผน พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการรวบรวมข้อมูล

๒. การประชุมรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น มีการสังเคราะห์องค์ความรู้เรื่องข้อมูลสถานภาพแนวปะการังและสถานการณ์แนวปะการังโดยรวม ประเด็นปัญหาและภัยคุกคาม แนวทางการแก้ไขปัญหา และประเด็นข้อกฎหมายของประเทศไทยในปัจจุบัน รวมถึงรับฟังความคิดเห็นประกอบก่อนดำเนินการจัดทำแผนฯ จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัยด้านปะการัง และหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ต่างๆ

๓. การจัดทำร่างแผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรปะการังของประเทศไทย

สาระสำคัญของร่างแผนฯ ประกอบด้วยหัวข้อกับงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรปะการังในด้านต่างๆ ทั้งการคุ้มครอง การ ศึกษาวิจัย การป้องกันและแก้ไขปัญหาลดภัยคุกคาม การฟื้นฟู การบริหารจัดการ การบูรณาการ การทำงานระหว่างหน่วยงาน การสร้างการมีส่วนร่วม การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการปะการัง โดยร่างแผนฯ จะมีขบวนการรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลด้วย

ผลการศึกษาทบทวนและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแผนแม่บทปะการังของประเทศที่เคยดำเนินการที่ผ่านมา หรือแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแผนดำเนินการในปัจจุบันและแผนที่จะดำเนินการในอนาคตรวมทั้งแผนงานในระดับนานาชาติหรือระหว่างประเทศ เพื่อนำมาประกอบเป็นข้อมูลความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง กับแผนงานเหล่านั้น และนำมาเป็นส่วนหนึ่งภายใต้การจัดทำร่างแผนฯ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยแผนฯ ต่าง ๆ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเติบโตอย่างยั่งยืน
- แผนปฏิรูปประเทศ ๒๐ ปี
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- แผนยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ๒๐ ปี
- แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔
- แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

- แผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แผนปฏิบัติราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙
- แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการแนวปะการัง
- มติคณะรัฐมนตรี เรื่องแผนแม่บทการจัดการปะการังของประเทศ ปี ๒๕๓๕
- แผนฟื้นฟูทรัพยากรปะการัง
- โครงการประมวลสถานการณ์และองค์ความรู้ด้านผลกระทบ การฟื้นตัว และการจัดการแนวปะการังจากปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว
- แผนงานด้านการจัดการแนวปะการังในระดับนานาชาติหรือระหว่างประเทศ
  - U.S. Coral Reef Task Force Strategy FY 2016 - 2021
  - U.S. Coral Reef Task Force - Coral Reef Protected Areas: A Guide for Management
  - The Action Plan to Conserve Coral Reef Ecosystems in Japan 2016 – 2020 Goal
  - The Action Plan to Conserve Coral Reef Ecosystems in Japan 2010
  - Reef 2050 Long-Term Sustainability Plan
  - Coral Triangle Initiative on Coral Reefs, Fisheries and Food security (CTI-CFF) - Regional Plan of Action
  - NOAA - Coral Reef Conservation Program Strategic Plan
  - The future of resilience-based management in coral reef ecosystems

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลและทบทวนแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างแผนแม่บทฯ อยู่ภายใต้

๖ นโยบาย ได้แก่

๑. การลดภาวะคุกคามจากกิจกรรมของมนุษย์
๒. การบริหาร/การจัดการ/การอภิบาล
๓. การศึกษา/การประชาสัมพันธ์
๔. การวิจัย/การติดตามตรวจสอบ
๕. กฎหมาย/การบังคับใช้
๖. ความเชื่อมโยงกับนานาชาติ

สำหรับมาตรการในแต่ละนโยบายแสดงไว้ในภาคผนวก

มติที่ประชุม เห็นชอบกับรายงานสรุปการรวบรวมข้อมูลและทบทวนแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนฯ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะในการจัดทำร่างแผนแม่บทฯ เพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรมีการวิเคราะห์สถานการณ์/ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะ ๕-๑๐ ปีข้างหน้า เพื่อกำหนดแผนงานและโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๒. แผนงานที่ได้เสนอให้ดำเนินการภายใต้แผนแม่บทฯ อาจไม่ได้รับงบประมาณตามที่เสนอทั้งหมด จึงควรจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน ซึ่งแผนงานที่ควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ แผนงานติดตามตรวจสอบสถานภาพปะการัง ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันของปะการังเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรปะการังอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม แผนงานควรสอดคล้องกับพื้นที่นำร่องที่สำคัญและสอดคล้องกับทิศทางการขับเคลื่อนของประเทศ เพื่อโอกาสที่จะได้รับงบประมาณในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ เป้าหมายของแต่ละแผนงาน/โครงการต้องมีความชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินการตามแผน และผลเสียที่จะได้รับ หากไม่ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินงาน และควรกระจายหน้าที่รับผิดชอบแผนงาน/โครงการต่างๆ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่หน่วยงานใดไม่ได้รับงบประมาณ ในส่วนของหน่วยงานอื่นอาจจะดำเนินการได้

๓. เนื่องจากลักษณะของแผนฯ ดังกล่าว เป็นแผนระดับที่ ๓ (tier ๓) จึงเสนอให้ปรับชื่อเป็น “แผนปฏิบัติการ” และขอให้ปรับกรอบระยะเวลาดำเนินการ (timeline) ในขั้นตอนต่างๆ ของการจัดทำร่างแผนแม่บทฯ ให้สอดคล้องกับกำหนดการประชุมคณะกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ เพื่อให้สามารถนำเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาแล้วเสร็จได้ตามเป้าหมาย

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ การประชุมเกี่ยวกับกฎหมายการเรียกร้องค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขชาย วรชนะนนท์ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายการเรียกร้องค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติแก่ รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์ และจะมีการประชุมเสนอแนวทางในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ จึงขอประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุม เวลา ๑๖.๐๐ น.

(นางสาวกัญจนพร วุฒิวรวงศ์)

เลขานุการคณะทำงานฯ

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธรรมศักดิ์ ยี่มิน)

ประธานคณะทำงานฯ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม